

LITERATUURMUSEUM

‘In Nederland wil ik niet leven’

Deze opdrachten sluiten aan bij hoofdstuk 4
‘Het bekrompen Nederland’

Slauerhoffs beroemde gedicht ‘In Nederland’ werd in 1947, ruim tien jaar na zijn dood voor het eerst uitgegeven in de bundel *Al Dwalend*. In het gedicht schetst Slauerhoff een beeld van een bekrompen en benauwend Nederland. De eerste regel, ‘In Nederland wil ik niet leven’ laat aan duidelijkheid al niets te wensen over.

LITERATUURMUSEUM

‘In Nederland wil ik niet leven’

In Nederland...

In Nederland wil ik niet leven,
Men moet er steeds zijn lusten reven,
Ter wille van de goede burenen,
Die gretig door elk gaatje gluren.
‘k Ga liever leven in de steppen,
Waar men geen last heeft van zijn naasten:
Om ‘t krijzen van mijn lust zal zich geen reiger
reppen,
Geen vos zijn tred verhaasten.

In Nederland wil ik niet sterven,
En in de natte grond bederven
Waarop men nimmer heeft geleefd.
Dan blijf ik liever hunkrend zwerven
En kom terecht bij de nomaden.
Mijn landgenoten smaden mij: ‘Hij is mislukt.’
Ja, dat ik hen niet meer kon schaden,
Heeft mij in vrijheid nog te vaak bedrukt.

In Nederland wil ik niet leven,
Men moet er altijd naar iets streven,
Om ‘t welzijn van zijn medemensen denken.
In het geniep slechts mag men krenken,
Maar niet een facie ranslen dat het knalt,
Alleen omdat die trek mij niet bevalt.
Iemand mishandlen zonder reden
Getuigt van tuchteloze zeden.

Ik wil niet in die smalle huizen wonen,
Die Lelijkheid in steden en in dorpen
Bij duizendtallen heeft geworpen...
Daar lopen allen met een stijve boord
– Uit stijlgevoel niet, om te tonen
Dat men wel weet hoe het behoort –
Des Zondags om elkaar te groeten
De straten door in zwarte stoeten.

In Nederland wil ik niet blijven,
Ik zou dichtgroeien en verstijven.
Het gaat mij daar te kalm, te deftig,
Men spreekt er langzaam, wordt nooit heftig,
En danst nooit op het slappe koord.
Wel worden weerlozen gekweld,
Nooit wordt zo’n plumpe boerenkop gesneld,
En nooit, neen nooit gebeurt een mooie passie-
moord.

J.J. Slauerhoff, Verzamelde gedichten. Deel 1. A.A.M. Stols,
Den Haag 1947 (tweede druk), DBNL

LITERATUURMUSEUM

‘In Nederland wil ik niet leven’

Opdrachten

Vraag 1

Leg in je eigen woorden uit wat de ik-figuur zo tegenstaat aan Nederland. Geef drie voorbeelden uit het gedicht.

Vraag 2

Slauerhoff schreef het gedicht ‘In Nederland’ meer dan tachtig jaar geleden. Vind jij het beeld dat hij in dit gedicht van Nederland schetst nog steeds herkenbaar?

Geef aan welke kenmerken van Nederland die in het gedicht beschreven worden, jij herkent in het Nederland van nu. Geef ook aan in welk opzicht Nederland zoals jij het kent anders is dan het Nederland uit het gedicht.

Vraag 3

Is de onvrede met het leven in Nederland en het verlangen naar andere werelden voor jou herkenbaar?

Leg uit in hoeverre jij jezelf op dit punt wel of niet kunt identificeren met de ik-figuur uit het gedicht.

Vraag 4

Slauerhoff beantwoordt aan een romantisch beeld dat we hebben van ‘de dichter’. Hij is een rusteloze zwerver, eeuwig op zoek naar het onbereikbare geluk. Het zwervend bestaan dat hij leidt, zijn turbulente liefdesleven en zijn vroege dood dragen bij aan dit romantische beeld.

Ken je voorbeelden van andere kunstenaars, vroeger of nu, die aan hetzelfde beeld voldoen? Denk aan auteurs, popsterren, acteurs of beeldend kunstenaars. Kun je een voorbeeld noemen van iemand met een vergelijkbare afkeer van burgerlijkheid, die elders zijn toevlucht zoekt (bijvoorbeeld in de (onbereikbare) liefde, in de kunst of in verdovende middelen)? Kun je een voorbeeld noemen van een werk (lied, boek, film) van die kunstenaar dat dit beeld illustreert?